

Sygn. akt VIII GC 339/13

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący - SSO Piotr Sałamaj

Protokolant - st. sekr. sąd. Marta Perkowska

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2014 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)

w W.

przeciwko T. C. i D. S.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII GC 339/13

UZASADNIENIE

Powód (...) w W. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych T. C. i D. S. kwoty 2.339.907,90 zł, na którą składają się: a) kwota należności głównej w wysokości 1.631.646 zł, b) skapitalizowane odsetki ustawowe w kwocie 620.892,50 zł naliczone na dzień wniesienia pozwu, c) kwota 11.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych w sprawach przeciwko spółce (...) spółce z o.o., d) kwota 75.969 zł tytułem kosztów sądowych zasądzonych w sprawach przeciwko spółce (...) spółce z o.o. wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że w ramach swojej działalności statutowej, działając na podstawie art. 16 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy w okresie od 8 marca 2010 r. do 16 października 2012 r. wypłacił byłym pracownikom (...) spółki z o.o. w S. świadczenia pracownicze w łącznej kwocie 1.631.646,40 zł. Wypłacone przez Fundusz kwoty dotyczą świadczeń pracowniczych (wynagrodzenia, odprawy, ekwiwalenty za urlop wypoczynkowy) za okres od 1 stycznia do 16 kwietnia 2009 r. Powód podniósł, że wystąpił na drogę sądową celem dochodzenia wypłaconych pracownikom kwot od spółki (...). Postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko dłużnej spółce w oparciu o uzyskanie tytułu egzekucyjnego okazały się bezskuteczne. Pozwani w okresie powstania świadczeń wypłaconych przez powoda pracownikom dłużnej spółki pełnili funkcję członków jej zarządu. Powód wezwał pozwanych do zapłaty. W odpowiedzi pozwani podnieśli, że w dniu 15 kwietnia 2009 r. zostali odwołani z pełnienia funkcji członków zarządu.

Odnosząc się do twierdzeń pozwanych powód podniósł, że w jego ocenie pozwani ponoszą odpowiedzialność za dochodzone niniejszym pozwem zobowiązania spółki albowiem pełnili oni funkcje członków zarządu w okresie kiedy powstały świadczenia pracownicze - wypłacone przez fundusz kwoty dotyczą świadczeń za okres od 1 stycznia 2009

r. do 16 kwietnia 2009 r. Dodał, że pozwani niewątpliwie posiadali wiedzę o stanie finansowym spółki mimo tego nie złożyli we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości.

Pozwani nie złożyli odpowiedzi na pozew; nie stawili się także na rozprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. (dalej jako dłużna Spółka lub spółka (...)) została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 18 września 2006 r.

Pozwany T. C. został wpisany do KRS jako członek zarządu dłużnej Spółki w dniu 18 września 2006 r., a pozwany D. S. został wpisany do KRS jako członek zarządu w dniu 11 sierpnia 2008 r.

W dniu 15 kwietnia 2009 r. odbyło się posiedzenie rady nadzorczej spółki (...). Na posiedzeniu tym podjęto uchwałę nr 1 o odwołaniu z pełnienia funkcji członka zarządu D. S. i T. C..

(dowód: odpis z KRS k. 670-678, 682-684, akt notarialny z 15.04.2009 r. k. 679)

Powód (...) (dalej jako Fundusz albo FGŚP) w ramach swojej działalności statutowej, w dniach: 8 marca 2010 r., 15 marca 2010 r., 22 marca 2010 r., 26 marca 2010 r., 29 marca 2010 r., 30 marca 2010 r., 31 marca 2010 r., 1 kwietnia 2010 r., 2 kwietnia 2010 r., 6 kwietnia 2010 r., 7 kwietnia 2010 r., 8 kwietnia 2010 r., 9 kwietnia 2010 r., 12 kwietnia 2010 r., 13 kwietnia 2010 r., 14 kwietnia 2010 r., 16 kwietnia 2010 r., 20 kwietnia 2010 r., 26 kwietnia 2010 r., 28 kwietnia 2010 r., 29 kwietnia 2010 r., 11 maja 2010 r., 12 maja 2010 r., 25 maja 2010 r., 28 maja 2010 r., 02 czerwca 2010 r., 17 czerwca 2010 r., 06 lipca 2010 r., 20 lipca 2010 r., 27 lipca 2010 r., 17 sierpnia 2010 r., 24 sierpnia 2010 r., 30 listopada 2010 r., 11 stycznia 2011 r., 25 stycznia 2011 r., 19 kwietnia 2011 r., 21 czerwca 2011 r., 25 kwietnia 2012 r., 3 lipca 2012 r. oraz 16 października 2012 r. wypłacił byłym pracownikom (...) spółki z o.o. w S. świadczenia pracownicze w łącznej kwocie 1.631.646,40 zł.

Wypłacone przez Fundusz kwoty dotyczyły świadczeń pracowniczych (wynagrodzenia, odprawy, ekwiwalenty za urlop wypoczynkowy) za okres od 1 stycznia 2009 r. do 16 kwietnia 2009 r.

(dowód: wnioski indywidualne o wypłatę świadczeń, karty rozpatrzenia wniosków o wypłatę świadczeń pracowniczych, karty indywidualne rozliczenia świadczenia pracowniczego k. 12-640)

Postanowieniem z dnia 22 grudnia 2009 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie w sprawie o sygn. akt XII GU 84/09 ogłosił upadłość (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. obejmującą likwidację jej majątku. Postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2010 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie umorzył postępowanie upadłościowe dotyczące spółki (...), wobec braku w masie upadłości środków finansowych na pokrycie niezbędnych kosztów postępowania upadłościowego.

(dowód: odpis postanowienia SR z 22.12.2009 r. z uzasadnieniem k. 641-642, odpis postanowienia SR z 9.04.2010 r. z uzasadnieniem k. 643-644)

Powód wystąpił przeciwko dłużnej spółce na drogę postępowania sądowego celem dochodzenia zwrotu wypłaconych świadczeń pracowniczych.

W dniu 7 października 2010 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt I Nc 192/10 orzekł, że (...) spółka z o.o. w S. ma zapłacić na rzecz FGŚP kwotę 1.519.366,77 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kwotę 83.169 zł tytułem kosztów procesu. W dniu 16 listopada 2010 r. ten tytuł egzekucyjny został zaopatrzony w klauzulę wykonalności.

W dniu 1 września 2010 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt I Nc 1175/10), w którym nakazał spółce (...) aby zapłaciła Funduszowi kwotę 21.433,36 zł wraz z ustawowymi odsetkami. W dniu 14 października 2010 r. powyższemu nakazowi zapłaty

została nadana klauzula wykonalności. Prowadzone w oparciu o ww. tytuł wykonawczy postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnej spółce zostało umorzone postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 24 marca 2011 r. w sprawie o SS KM 6765/10 wobec bezskuteczności egzekucji.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 15 września 2010 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (sygn. akt I Nc 1564/10) nakazał (...) spółce z o.o. aby zapłaciła na rzecz Funduszu kwotę 31.601,52 zł wraz z ustawowymi odsetkami. W dniu 28 października 2010 r. powyższemu nakazowi zapłaty nadano klauzulę wykonalności. W oparciu o ww. tytuł wykonawczy powód wszczął postępowanie egzekucyjne, które zostało umorzone postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 24 marca 2011r. (sygn. akt SS KM 7011/10) wobec bezskuteczności egzekucji.

W dniu 3 stycznia 2011 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt I Nc 2098/10, w którym nakazał spółce (...) aby zapłaciła Funduszowi kwotę 5.450,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami. Postanowieniem z dnia 15 lutego 2011 r. ww. nakaz zapłaty został zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Prowadzone w oparciu o ten tytuł wykonawczy postępowanie egzekucyjne zostało umorzone postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 5 kwietnia 2011 r. (sygn. akt SS KM 1307/11) wobec bezskuteczności egzekucji.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 14 lutego 2011 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (sygn. akt I Nc 181/11) nakazał (...) spółce z o.o. aby zapłaciła na rzecz Funduszu kwotę 19.977,46 zł wraz z ustawowymi odsetkami. W dniu 29 marca 2011 r. nakazowi zapłaty nadano klauzulę wykonalności. W oparciu o ww. tytuł wykonawczy powód wszczął postępowanie egzekucyjne, które zostało umorzone postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 23 września 2011 r. (sygn. akt SS KM 2119/11) wobec bezskuteczności egzekucji.

W dniu 26 maja 2011 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt I Nc 680/11, w którym nakazał spółce (...) aby zapłaciła FGŚP kwotę 5.004,63 zł wraz z ustawowymi odsetkami. Postanowieniem z dnia 12 lipca 2011 r. nakaz zapłaty został zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Prowadzone w oparciu o ten tytuł wykonawczy postępowanie egzekucyjne zostało postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 24 października 2011 r. (SS KM 4120/11) umorzone wobec bezskuteczności egzekucji.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 6 września 2011 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (sygn. akt I Nc 1010/11) nakazał spółce (...) aby zapłaciła na rzecz Funduszu kwotę 9.171,22 zł wraz z ustawowymi odsetkami. W dniu 26 października 2011 r. powyższemu nakazowi zapłaty nadano klauzulę wykonalności. W oparciu o ww. tytuł wykonawczy powód wszczął postępowanie egzekucyjne, które zostało umorzone postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 21 lutego 2012 r. (sygn. akt SS KM 5725/11) wobec bezskuteczności egzekucji.

W dniu 23 maja 2012 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt I Nc 727/12, w którym nakazał spółce (...) aby zapłaciła Funduszowi kwotę 7.283,13 zł wraz z ustawowymi odsetkami. Postanowieniem z dnia 25 lipca 2012 r. nakaz zapłaty został zaopatrzony w klauzulę wykonalności, a prowadzone w oparciu o niego postępowanie egzekucyjne zostało postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 19 grudnia 2012 r. (SS KM 2653/12) umorzone wobec bezskuteczności egzekucji.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 1 sierpnia 2012 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (sygn. akt I Nc 1077/12) nakazał (...) spółce z o.o. aby zapłaciła na rzecz Funduszu kwotę 2.021,27 zł wraz z ustawowymi odsetkami. W dniu 16 października 2012 r. powyższemu nakazowi zapłaty nadano klauzulę wykonalności. Wszczęte w oparciu o ten tytuł wykonawczy postępowanie egzekucyjne zostało umorzone

postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 19 grudnia 2012 r. (sygn. akt SS KM 3064/12) wobec bezskuteczności egzekucji.

W dniu 7 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt I Nc 1552/12, w którym nakazał spółce (...) aby zapłaciła FGŚP kwotę 10.336,22 zł wraz z ustawowymi odsetkami. Postanowieniem z dnia 14 lutego 2013 r. nakaz ten został zaopatrzony w klauzulę wykonalności.

(dowód: nakaz zapłaty z 7.10.2010 r. k. 654, nakaz zapłaty z 1.09.2010 r. k. 653, postanowienie komornika z 24.03.2011 r. k. 655, nakaz zapłaty z 15.09.2010 r. k. 652, postanowienie komornika z 24.03.2011 r. k. 656, nakaz zapłaty z 3.01.2011 r. k. 651, postanowienie komornika z 5.04.2011 r. k. 657, nakaz zapłaty z 14.02.2011 r. k. 650, postanowienie komornika z 23.09.2011 r. k. 658, nakaz zapłaty z 26.05.2011 r. k. 649, postanowienie komornika z 24.10.2011 r. k. 659, nakaz zapłaty z 6.09.2011 r. k. 648, postanowienie komornika z 21.02.2012 r. k. 660, nakaz zapłaty z 23.05.2012 r. k. 647, postanowienie komornika z 19.12.2012 r. k. 661, nakaz zapłaty z 1.08.2012 r. k. 646, postanowienie komornika z 19.12.2012 r. k. 662, nakaz zapłaty z 7.11.2012 k. 645)

W pismach z dnia 7 marca 2012 r., 5 kwietnia 2013 r. oraz 26 marca 2013 r. Wojewódzki Urząd Pracy w S. wezwał pozwanych do zapłaty kwoty stanowiącej równowartość wypłaconych pracownikom dłużnej Spółki świadczeń pracowniczych oraz kwoty z tytułu odsetek ustawowych i kosztów procesu.

W odpowiedzi pozwani wskazali, że zostali odwołani z pełnienia funkcji członków zarządu w dniu 15 kwietnia 2009 r. wobec czego nie ponoszą odpowiedzialności za zobowiązania spółki, które powstały po dacie ich odwołania.

(dowód: pisma (...) z 5.04.2013 r. k. 663-664, z 26.03.2013 r. k. 665-667, z 7.03.2012 r. wraz z potwierdzeniami nadania k. 667-669, pisma pozwanych z 19.03.2012 r. k. 680 i k. 681)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, którego podstawę prawną stanowił przepis art. 299 k.s.h., nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powyższy przepis stanowi, że jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania (§ 1). Członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz nieszczęście postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz nieszczęścia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody (§ 2).

Przez wprowadzenie odpowiedzialności zarządców chciano chronić wierzycieli spółki przed skutkami zachowań zarządców prowadzących do bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce i w ten sposób podnieść w obrocie gospodarczym zaufanie do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Za konieczny warunek osiągnięcia tego celu nie uznano jednak ustanowienia bezwzględnej odpowiedzialności zarządców, tj. odpowiedzialności uwarunkowanej samym faktem bezskuteczności egzekucji zobowiązań wobec spółki. Nie chcąc, aby odpowiedzialność zarządców wypaczała charakter spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, dopuszczono możliwość zwolnienia się zarządcy od odpowiedzialności przez wykazanie określonych okoliczności (patrz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów SN z dnia 7.11.2008 r., III CZP 72/08, OSNC 2009/2/20). W świetle wskazanych motywów, odpowiedzialność zarządców spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ma więc charakter sankcji za prowadzące do bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce nieprawidłowości w kierowaniu jej sprawami (zob. uchwała SN z dnia 28 lutego 2008 r., III CZP 143/07).

Z wymienionymi motywami wprowadzenia omawianej odpowiedzialności harmonizuje przeważające obecnie w orzecznictwie stanowisko ujmujące tę odpowiedzialność jako szczególny przypadek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej na zasadzie winy (por. uchwałę SN z 7.12.2006 r., III CZP 118/06, OSNC 2007/9/136 i powołane

w niej orzeczenia SN, a z późniejszego orzecznictwa - wyrok SN z 6.07.2007 r., III CSK 2/07, niepubl.). Specyfika tej odpowiedzialności odszkodowawczej przejawia się w tym, że wierzyciel, który nie wyegzekwował swej wierzytelności wobec spółki, nie musi na zasadach ogólnych dowodzić wysokości doznanej szkody. Wystarczy, że przedłoży tytuł egzekucyjny stwierdzający zobowiązanie spółki (por. uchwała SN z 1.06.1999 r., III CZP 10/99, OSNC 1999/12/203, a co do wyjątków od wymagania przedłożenia tego tytułu - wyrok SN z 13.12.2006 r., II CSK 300/06, niepubl.) i udowodni, że egzekucja wobec spółki okazała się bezskuteczna (co do dowodów bezskuteczności egzekucji zob. wyrok SN z 26.06.2003 r., V CKN 416/01, OSNC 2004/7-8/129). Spoczywający na poszkodowanym wierzycielu dowód bezskuteczności egzekucji wierzytelności przeciwko spółce stanowi w istocie dowód doznania szkody w wysokości niewyegzekwowanej wierzytelności i związanych z tym kosztów. Jeżeli zarządca nie wykaże, że szkoda wierzyciela była niższa od niewyegzekwowanego od spółki zobowiązania, to poniesie wobec wierzyciela odpowiedzialność do wysokości tego zobowiązania. Z omawianej regulacji wynika więc na rzecz wierzyciela domniemanie szkody w wysokości niewyegzekwowanej wobec spółki wierzytelności. Domniemane w świetle tej regulacji są także związek przyczynowy między szkodą wierzyciela a niezłożeniem we właściwym czasie przez zarządcę wniosku o ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania zapobiegającego upadłości oraz zawinienie przez zarządcę niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania zapobiegającego upadłości. Taki rozkład ciężaru dowodu wskazanych okoliczności jest uzasadniony tym, że wierzyciele na ogół nie znają stanu interesów spółki, wiedzę w tym zakresie mają natomiast zarządcy (wyrok SN z 14.02.2003 r., IV CKN 1779/00, OSNC 2004/5/76).

Odpowiedzialność członków zarządu spółki ma zatem charakter odszkodowawczy za dopuszczenie do obniżenia potencjału majątkowego spółki, powodujące niemożność wyegzekwowania od spółki jej zobowiązań. Ta odpowiedzialność odszkodowawcza jest odpowiedzialnością deliktową za zawinione przez członka zarządu niezgłoszenie w odpowiednim czasie wniosku o upadłość (vide: wyrok SN z 27.10.2004 r., IV CK 148/04 LEX nr 146344, wyrok SN z 22.06.2005 r., III CK 678/04, LEX nr 177213).

Pamiętać przy tym należy, że odpowiedzialność członków zarządu nie jest jednak odpowiedzialnością subsydiarną, bowiem subsydiarna odpowiedzialność w ścisłym tego słowa znaczeniu może mieć miejsce – jak wyjaśniono w literaturze przedmiotu - tylko w przypadkach odpowiedzialności za cudzy dług. Na tle art. 299 k.s.h. i jego poprzedników można więc mówić o subsydiarnym charakterze odpowiedzialności członków zarządu jedynie w potocznym tego słowa znaczeniu, ze względu na konieczność, podobnie jak w przypadkach odpowiedzialności subsydiarnej sensu stricto, uprzedniej próby uzyskania świadczenia od innej osoby (zob. uchwała SN z 28.02.2008 r., III CZP 143/07).

Z powyższego wynika, że przesłankami odpowiedzialności określonej w art. 299 k.s.h., których ciężar dowodu spoczywa na wierzycielu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, są: istnienie w czasie, kiedy dana osoba była członkiem zarządu spółki z o.o., określonego zobowiązania tej spółki, stwierdzonego, w tym czasie lub później, tytułem egzekucyjnym oraz bezskuteczność egzekucji tego zobowiązania przeciwko spółce.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie budziła wątpliwości bezskuteczność egzekucji wierzytelności powodowego Funduszu wobec dłużnej Spółki. Również ich wysokość – w świetle przedłożonych tytułów wykonawczych i przy braku wdania się w spór przez pozwanych – nie była wątpliwa, a sposób wyliczenia skapitalizowanych odsetek został wyjaśniony na rozprawie przez pełnomocnika powoda. Wątpliwości Sądu wywołała natomiast kwestia powstania i wymagalności oraz charakteru prawnego dochodzonego w tej sprawie roszczenia. Jakkolwiek bowiem pozwani nie złożyli odpowiedzi na pozew i nie stawili się na rozprawie, aby czynnie przeciwstawić się roszczeniom pozwu, to w odpowiedzi na przedsądowe wezwanie do zapłaty podnieśli oni w pismach z 19 marca 2012 r. (k. 680 - pozwany D. S.) i z 26 marca 2012 r. (k. 681 - pozwany T. C.), że zostali odwołani z funkcji członków zarządu (...) spółki z o.o. w S. w dniu 15 kwietnia 2009 r., a tym samym nie odpowiadają oni za zobowiązania spółki powstałe po dacie ich odwołania.

W ocenie Sądu podniesiona przez pozwanych okoliczność okazała się istotna z punktu widzenia możliwości przypisania im odpowiedzialności na podstawie art. 299 k.s.h. za zobowiązania zarządzanej przez nich spółki. Otóż bezspornym jest, że pozwani zostali odwołani przez radę nadzorczą dłużnej Spółki z funkcji członków zarządu w dniu 15 kwietnia 2009 r. Nie budzi też wątpliwości, że roszczenia pracowników spółki (...) pokryte przez powodowy

Fundusz dotyczyły okresu od 1 stycznia do 16 kwietnia 2009 r. Jednakże ich wypłata pracownikom, co też jest bezsporne, nastąpiła w okresie od 8 marca 2010 r. do 16 października 2012 r. Z tym momentem powstało (powstawało) roszczenie FGŚP wobec spółki (...), a więc już po odwołaniu pozwanych z jej zarządu. Z kolei stwierdzenie tych roszczeń tytułami egzekucyjnymi wobec spółki (nakazami zapłaty w postępowaniu upominawczym) nastąpiło w okresie od września 2010 r. do listopada 2012 r., a więc znacznie po dacie, w której pozwani członkowie zarządu mieli wpływ na zarządzanie spółką.

Przedstawione okoliczności pokazują, że wierzytelności Funduszu (zobowiązania dłużnej Spółki) powstały już po wygaśnięciu mandatów pozwanych jako członków zarządu. Jakkolwiek zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 13.07.2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. Nr 158, poz. 1121 ze zm.) wypłata świadczeń ze środków (...) powoduje z mocy prawa przejście na Fundusz roszczenia wobec pracodawcy, likwidatora lub innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy lub roszczenia do masy upadłości o zwrot wypłaconych świadczeń, to jest to roszczenie, które staje się wymagalne z chwilą wypłaty tych środków. Jak wynika z tytułów wykonawczych wydanych przeciwko (...) spółce z o.o. w S. (k. 645-654) wymagalność dochodzonych przez Fundusz roszczeń, które były jego wierzytelnościami przeciwko tej Spółce, przypadała najwcześniej na 10 kwietnia 2010 r. (vide nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 7 października 2010 r., k. 654), a więc blisko rok po zaprzestaniu sprawowania przez pozwanych mandatów członków zarządu, co nie pozwala na uznanie, że są to zobowiązania powstałe (istniejące) w czasie, kiedy pozwani D. S. i T. C. byli członkiem zarządu spółki z o.o. (...).

W wyroku z dnia 17 czerwca 2011 r. (II CSK 571/10, LEX nr 847124) Sąd Najwyższy stwierdził, że członek zarządu spółki z o.o. nie ponosi odpowiedzialności przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. za zobowiązania spółki, które nie istniały w czasie sprawowania przez niego mandatu, bo powstały dopiero później. Przesłankami odpowiedzialności przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. są więc istnienie określonego zobowiązania spółki z o.o. w czasie, w którym dana osoba była członkiem zarządu spółki (a więc niepowstałego później), oraz bezskuteczność egzekucji tego zobowiązania przeciwko spółce czy to w czasie pozostawania przez tę osobę członkiem zarządu, czy to już po jej odwołaniu z zarządu.

Orzeczenie to zapadło w sprawie z powództwa FGŚP w W., który wypłacił syndykowi spółki w dniach 30 marca i 11 maja 2001 r. niezaspokojone świadczenia pracownicze w związku z niewypłacalnością upadłej spółki jako pracodawcy i wypłata ta nastąpiła już po wygaśnięciu mandatu pozwanej (wnoszącej skargę kasacyjną). W uzasadnieniu tego wyroku SN wskazał, że „wierzytelność powoda, której egzekucja wobec spółki z o.o. okazała się bezskuteczna, powstała w 2001 r., a więc już po wygaśnięciu mandatu pozwanej jako członka zarządu, co nastąpiło wcześniej bo już 30.10.2000 r. Tymczasem członek zarządu spółki z o.o. nie ponosi odpowiedzialności przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. za zobowiązania spółki, które nie istniały w czasie sprawowania przez niego mandatu, bo powstały dopiero później”.

Sąd Okręgowy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie aprobejuje pogląd zaprezentowany w powyższym wyroku, podkreślając że SN powstanie wierzytelności utożsamił z wypłatą należności pracowniczych przez FGŚP byłym pracownikom upadłej spółki, a nie z chwilą nabycia tych uprawnień przez samych pracowników. Odnosząc to do realiów niniejszej sprawy, w której wypłata środków pracownikom nastąpiła najwcześniej w marcu 2010 r., też należy stwierdzić, że nastąpiło to już po odwołaniu pozwanych z funkcji członków zarządu spółki (...).

Uznanie, że pozwani nie odpowiadają za zobowiązania powstałe z chwilą wypłaty świadczeń pracowniczych przez Fundusz wynika także z odmiennego charakteru odpowiedzialności z art. 299 § 1 k.s.h., która jest odpowiedzialnością odszkodowawczą na zasadzie winy. Nie obejmuje ona wierzytelności objętej subrogacją na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z 2006 r. (vide postanowienie SN z 10 grudnia 2009 r., III CZP 109/09, LEX nr 551059), z którego wynika przedmiotowy i podmiotowy zasięg takiej subrogacji. Określono w nim, jakie wierzytelności objęte są subrogacją (wypłacone świadczenia pracownicze) i wobec kogo następuje nabycie ex lege roszczenia surogacyjnego (w zasadzie wobec niewypłacalnego pracodawcy lub masy upadłości tego pracodawcy). bezskuteczności egzekucji wobec spółki - pracodawcy, art. 299 § 1 k.s.h). Nie można zatem przyjmować, że wspomnianą subrogacją objęta jest także wierzytelność Funduszu wynikająca z art. 299 k.s.h, skoro de lege lata przyjęto możliwość wstąpienia w prawa zaspokojonych pracowników w związku z wypłaceniem przez Fundusz jedynie świadczeń pracowniczych.

Na odmiennosc roszczenia (...) wskazał też Sąd Najwyższy w wyroku z 28 sierpnia 2008 r. (III CSK 102/08, LEX nr 560573), zgodnie z którym Fundusz nie wstępuje w prawa zaspokojonych pracowników w zakresie odsetek przysługujących im od zaległych wynagrodzeń; Funduszowi przysługuje własne roszczenie o zapłatę odsetek za opóźnienie się ze zwrotem sum wypłaconych tytułem świadczeń. Na odmiennosc jurydyczną roszczeń dochodzonych przez Fundusz na podstawie przepisów o niewypłacalności pracowników wskazano też w postanowieniu SN z 15 stycznia 2010 r. (I CZ 97/09, LEX nr 1347819).

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe poglądy prawne uzasadniają konkluzję, że dochodzone przez powodowy Fundusz w niniejszej sprawie roszczenia stanowią „własne” roszczenia Funduszu wobec członków zarządu spółki (...), które powstały po wypłacie świadczeń pracowniczych, a więc już po zaprzestaniu przez pozwanych sprawowania mandatów. A ponieważ konieczną przesłanką odpowiedzialności z art. 299 § 1 k.s.h. jest istnienie wierzytelności podczas sprawowania przez pozwanych członków zarządu funkcji, to brak spełnienia tego warunku czyni powództwo niezasadnym.

Mając powyższe na uwadze Sąd powództwo oddalił.